

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

**Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції
з міжнародною участю**

**“ДОСЯГНЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ
ВПРОВАДЖЕННЯ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ
СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО
ПРОЦЕСУ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ
(ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ) НАВЧАЛЬНИХ
ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ”,**

**присвяченої 160-річчю з дня народження І. Я. Горбачевського
(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою
відеоконференц-зв'язку)**

**15-16 травня 2014 року
м. Тернопіль**

ЧАСТИНА 2

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига»
2014

прямих зустрічей з представниками університетів – партнерів по проекту та обговорення поточних питань з реалізації проекту. За участю фахівців з кафедр проведена велика підготовча робота з підготовки нової навчальної програми для груп студентів, які будуть по ній займатися з 2014 року. Враховуючи активну роботу нашого університету з реалізації проекту, рішенням партнерів і координатора проекту організація національного медичного освітнього центру була перенесена з Сум до Запоріжжя. І в жовтні 2013 цей центр створений на базі ЗДМУ. Його завданнями є створення нової навчальної програми, в основу якої закладено проблемно-орієнтоване навчання з використанням віртуальних пацієнтів, а також підтримка та розвиток системи електронного навчання. Крім того, центр забезпечить підготовку професорсько-викладацького складу до впровадження нової навчальної програми та її поширення на національному рівні.

Важливо також мотивувати іноземних студентів до самостійної роботи. Для цього в нашому університеті студенти мають доступ до інтернет-ресурсів, можливість роботи в бібліотеці, читальних залах. Кафедрами розроблені спеціальні банки тестових завдань різного рівня, які розміщені на сайтах кафедр та на кафедрах на паперових носіях.

Висновки. Таким чином, для покращення навчання іноземних студентів необхідно постійно підвищувати рівень англійської мови як студентам, так і викладачам, продовжувати роботу над вдосконаленням робочої програмиз неврології та адаптувати її з урахуванням специфіки та географічного мешкання студентів, працювати над створенням методичних посібників, тестових завдань, ситуаційних задач та загального підручника з неврології.

Література

1. Авраменко Н. А. Изучениенавыков и уменийсамостоятельнойработыиностранныхстудентов при обучениичтению // Н. А. Авраменко, Д. И. Дочинец, Е. А. Рощупкина // Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки. Тези XIII Міжнародної науково-практичної конференції. – Харків. – 2009, С. 5-7.
2. Волосовець О.П., Вітенко І.С. Зміст і форми організації самостійної роботи студентів у вищих медичних закладах IV рівня акредитації // Медична освіта. – 2004. – №1. – С. 5-8.
3. Вакарчук І. Вищаосвіта України-Європейськийвимір: стан, проблеми, перспективи. Вища школа. №3.- 2008. –С.3-19.
4. Мухачева А. М. Проблемыподготовкииностранныхстудентов на предвузовскомэтапе/ А. М. Мухачева // Молодойученый. – 2012. – №5. – С. 473-476.
5. Витковская М.И., Троцук И.В. Адаптация иностранных студентов к условиям жизни и учебы в России // Вестник РУДН. – 2005. – № 6-7. – С. 267-283.
6. Князева Е.М., Курина Л.Н. Особенностиобученияиностранныхстудентовхимии // Современныепроблемы науки и образования. – 2010. – № 6 – С. 39-43.

УДК 617-089+378.144/146(45)

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК У СТУДЕНТІВ VI КУРСУ В КОНТЕКСТІ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ НА КАФЕДРІ ГОСПІТАЛЬНОЇ ХІРУРГІЇ

*О. С. Никоненко, О. В. Губка, Д. А. Децик, М. Г. Головка, В. А. Грушка, В. О. Губка,
А. В. Клименко, А. О. Никоненко, Е. І. Гайдаржі, Г. І. Охріменко
Запорізький державний медичний університет*

PRACTICAL SKILLS' IMPROVEMENT IN 6TH STUDY YEAR STUDENTS IN THE CONTEXT OF CREDIT-MODULAR SYSTEM AT THE HOSPITAL SURGERY DEPARTMENT

*A.S.Nikonenko, A.V.Gubka, D.A. Detsyk, N.G.Golovko, V.A.Grushka, V.A.Gubka, A.V.Klymenko,
A.A.Nikonenko, E.I.Gaidarzhi, G.I.Okhrimenko,
Zaporozhye State Medical University*

Використання кредитно-модульної системи організації навчального процесу для студентів 6 курсу на кафедрі госпітальної хірургії. На думку авторів, учбові програми, збалансовані відносно учбового навантаження на практичних заняттях, лекціях, самостійної та індивідуальної роботи студентів. Щоденна

робота з пацієнтами, нічні чергування, повноцінна участь у курації хворих з можливістю участі в оперативних втручаннях, використання мультимедійного архіва, надають можливість оволодіння практичними навичками, дозволяє покращити результати навчального процесу, а також створити у студентів клініко-діагностичний алгоритм мислення, та формують майбутнього молодого лікаря. У кінцевому результаті все це сприятиме майбутньої успішної лікарської діяльності.

The use of credit-modular system of educational process for students of the 6th year at the Department of hospital surgery. According to the authors, training programmes, relatively balanced teaching load in practical classes, lectures, independent and individual work of students. Everyday work with patients, night shift, full participation in the management of patients with the opportunity to participate in operational interventions, use of multimedia archive, provide the ability to master the practical skills that may improve the educational process, and also to give the students the clinical-diagnostic algorithm of thinking, and shape the future of a young doctor. Ultimately, all this will contribute to successful future medical career.

Вступ. Кредитно-модульна система організації навчального процесу – це нова форма організації процесу підготовки фахівців, яка здатна усунути наявні в навчанні недоліки. Реалізація цього напрямку є одним з перших кроків для входження до складу єдиного європейського простору. [4]

Сучасне викладання медичних дисциплін наблизилось до того моменту, коли виникла потреба в створенні сучасних технологій, які забезпечують розвиток особистості кожного студента і його активності. З'явилася необхідність створювати такі умови навчання, щоб студент прагнув одержати нові результати своєї роботи. Творча активність студента залежить від переосмислення своєї діяльності, що повинне привести його до зміни свого відношення до навчання та постановці більш високих цілей. Навчання повинне бути цілеспрямованим, тобто педагогічні технології повинні забезпечити стимулювання внутрішньої активності студента, можливість засвоєння великого обсягу матеріалу відповідно до його інтересів і здатностей. Основна позначка сучасної вищої медичної школи полягає в тому, щоб створити систему навчання, яка б задовольняла освітні споживи кожного студента відповідно до його схильностей, здатностей, інтересів і можливостей. Важливим стимулом модернізації вищої медичної освіти є зростання конкуренції між різними навчальними та лікувальними медичними установами. Виникає необхідність надалі вдосконалювати навчальний процес у вищій медичній школі з метою підготовки конкурентоспроможних лікарів, здатних працювати в сучасних умовах. [1]

У цей час все більше викладачів вважають, що для досягнення більш високої якості навчання у вищому медичному навчальному закладі, може бути використана кредитно-модульна система. Європейська кредитно-модульна система організації навчального процесу здобула широкого розповсюдження у вищих медичних учбових закладах України. [2]

Основна частина. Програми підготовки студентів розроблені за рекомендаціями проф. Мішалова В.Г. і співав. (2008) для спеціальностей «Лікувальна справа» та «Педіатрія», чітко розподіляють навчальне навантаження на практичних заняттях, лекціях, відокремлюють години для самостійної роботи студентів, виконання індивідуальних завдань. [1,3]

На початку модуля з госпітальної хірургії усі студенти проходять комп'ютерний контроль базових знань з вирішенням 80 тестових завдань. Це допомагає викладачу виділити «слабих» студентів, щоб приділити їм більше уваги протягом модулю.

Програма аудиторних занять у студентів 6 курсу включає всі необхідні розділи теоретичні та практичні, які необхідні в контексті кредитно-модульної системи. А саме включає, щоденний контроль знань за допомогою опитування, вирішення тестових завдань за темою заняття, написання реферативних робіт за темою занять, а також реферати на сучасні теми хірургії, які не входять в аудиторну роботу. Кожен реферат повинен бути зачитаний в аудиторії, та обговорений. Необхідність щоденного контролю знань за допомогою недовгого опитування, вирішення тестових завдань, дисциплінує студентів у підготовці до практичних занять.

Велику практичну користь має розбір клінічних завдань та тестів 3 рівня складності, так, які створені самими викладачами та засновані на конкретних клінічних випадках. У студента, майбутнього лікаря, при відсутності практики в діагностуванні та лікуванні хірургічних хвороб, це формує задатки клінічного мислення. Головне, щоб ці завдання використовувалися не тільки для контролю знань, а й розбиралися з окремих збірників на кожному занятті разом з викладачем.

Важливе місце в навчанні майбутнього лікаря займає курація хворих у різних відділеннях хірургічної клініки (відділення хірургії, ангіохірургії, кардіохірургії та трансплантації з ендокринною хірургією). Відпрацювання професійних знань та умінь таких як, збір скарг, анамнезу, об'єктивне обстеження хворих з використанням фізикальних методів, інтерпретація даних додаткових обстежень,

постановка попереднього діагнозу, плану обстеження та лікування. Практичні навички відробляють під наглядом викладача, а потім самостійно. Наприклад, у відділенні судинної хірургії викладач повинен у ліжка хворого продемонструвати студентам функціональні проби, що дозволяють оцінити стан кровообігу в кінцівках, прохідність глибоких та комунікантних вен

(Троянова-Трендленбурга, Дельбе-Пертеса, Іванова), пальпацію та аускультацию артерій, проаналізувати результати дуплексного сканування, ангіографічного дослідження. Участь в лікувальному процесі хворих, яких студентів курують, є дуже важливим для відчуття повноти та завершеності лікувального процесу. Це виглядає наступним чином, хворі які надходять до стаціонару, приймаються на курацію студентом, який оформлює первинний огляд, визначає план необхідного обстеження, призначає необхідне лікування. У подальшому, як що пацієнт готується на операцію, студент готує передопераційний епікриз. Це дозволяє більш детально розібратися з тою, чи іншою патологією та визначитися з об'ємом оперативного втручання. Наступного дня на ранковій конференції, студент доповідає передопераційний епікриз, також під час доповіді професор може задавати питання за даним епікризом та вносити коментарі, що теж спрямовано на контроль знань та поглиблення навчального процесу студентів. Охочі студенти можуть приймати участь в проведенні оперативних втручань хворих, яких вони курують. У післяопераційному періоді студенти продовжують курацію хворих, ведуть щоденники, а також активно беруть участь в перев'язках. Після закінчення періоду лікування, студенти готують виписний епікриз, який відображає всі етапи лікування хворого. Усі записи, які ведуть студенти, вони роблять у зошиті, який заводиться на початку циклу. Участь у всіх етапах ведення хворого, дозволяє скласти повноцінну, завершену картину лікування конкретного хворого, що значно приближує майбутнього молодого лікаря до практики й дає можливість більш ретельно розібратися у нюансах лікувального процесу.

На наш погляд, найкращим методом відпрацювання та закріплення практичних навичок у студентів 6 курсу можуть бути обов'язкові нічні чергування в різних відділеннях хірургічної клініки (не менше 2 за цикл). Під час чергувань студенти реально вивчають визначення груп крові, інші етапи підготовки до гемотрансфузії, методики пункції плевральної порожнини, торако- та лапароцентезу, зондування шлунка, катетеризації сечового міхура, приймають частка в невідкладних оперативних втручаннях. Наступного дня на клінічній конференції студенти докладають завідувачу кафедри та присутнім співробітникам клініки про результати чергування.

У навчальному процесі широко використовується мультимедіа база, яка включає до собі відео записи оперативних втручань, сканограми рентгенівських знімків, записи досліджень, таких як комп'ютерна томографія, фіброгастроскопія, рентгеноскопічні дослідження та інше. На кафедрі є можливість відео трансляції на монітори в навчальні кімнати та у велику аудиторію з операційних наживо.

На прикінці кожного робочого тижня, на кафедрі проводиться розбір оперативної активності в різних відділеннях клініки, які були виконані за тиждень. Студентам, з використанням мультимедійної техніки, демонструються етапи найбільш цікавих операцій з коментарями спеціалістів, які виконують ті, чи інші втручання та завідувача кафедри, або професора.

По завершенні циклу студенти складають підсумковий модульний контроль. Це комплексний іспит, що включає вирішення 80 тестових завдань у комп'ютерному класі кафедри, курацію хворого з демонстрацією набутих професійних знань та вмінь.

Таким чином, щоденна робота з пацієнтами, нічні чергування, повноцінна участь у курації хворих з можливістю участі в оперативних втручаннях, надають можливість оволодіння практичними навичками, дозволяє покращити результати навчального процесу, а також створити у студентів клініко-діагностичний алгоритм мислення, та формують майбутнього молодого лікаря. У кінцевому результаті все це сприятиме майбутньої успішної лікарської діяльності.

Висновки. 1. Використання кредитно-модульної системи для студентів 6 курсу

дозволяє покращити результати навчального процесу.

2. Щоденна курація хворих та участь у всіх етапах лікувального процесу сприяє формуванню у студентів клініко-діагностичного алгоритму мислення.

3. Застосування новітніх сучасних технологій і технічних засобів дозволяє підготувати молодих лікарів, що відповідають високим вимогам і сучасним світовим стандартам.

4. Навчання хірургії на сучасному етапі, обов'язково повинне включати: можливості віртуального навчання, створення банку хірургічних відеофільмів, створення на кафедрах відеодемонстраційних навчальних кімнат і аудиторій, створення комп'ютерних класів, впровадження дистанційного навчання та інтернет технологій.

Література

1. Мішалов В.Г., Бурка А.О., Храпач В.В. та ін. Типова навчальна програма з дисципліни «Хірургія» (скорочена версія) // Хірургія України. – 2008. -№3. – С. 96 – 106.
2. Нерянов Ю.М., Компанієць В.М. Положення про застосування кредитно-модульної системи організації навчального процесу в Запорізькому державному медичному університеті. -Запоріжжя: ЗДМУ, 2010. – С. – 23.
3. Практикум з хірургії. Модуль 2 / Навчальний посібник за ред. В.Г.Мішалова. – К.: «Асканія», 2011. – с. 24.
4. Тимофєєв А.А. Кредитно-модульна система організації навчального процесу у вищому медичному закладі. – Сучасна стоматологія. – 2009. – № 4. – с. 142 – 144.

УДК 004.9:005.336.2]-057.875

ІНФОРМАЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ – ВИМОГА ЧАСУ

Т. Оніщенко, О. Рябоконт, О. О. Фурик

Запорізький державний медичний університет

AN INFORMATIVE COMPETENCE OF FUTURE DOCTORS IS REQUIREMENT OF TIME

T. Onishchenko, O. Ryabokon, O. Furyk

Zaporozhye State Medical University

Резюме: У сучасних умовах орієнтація на вдосконалення інформаційної освіти майбутніх фахівців є вимогою часу. Вдосконалення медичної освіти має проводитися на основі компетентнісного підходу, де в якості освітнього результату інформаційної підготовки розглядається інформаційна компетентність. Інформаційна компетентність майбутнього лікаря є інтеграційною якістю особи і виражається у готовності студента до активного використання професійно-орієнтованих інформаційних технологій для отримання знань, створення стосунків, ухвалення рішень у майбутній діяльності і суміжних областях, а саме використання самостійної роботи. З метою оцінювання інформаційної компетентності в освітньому процесі є новий метод “Портфоліо”, що надає інформацію про здібності студентів, їх знання, вміння, навички, набутий досвід діяльності, ціннісні орієнтації. Цей метод сприяє здійсненню регулярної саморефлексії по засвоєнню інформаційних технологій, формує об’єктивну самооцінку студента у навчально-пізнавальній діяльності.

Summary: In modern terms focus on improving the education of future information professionals is a contemporary. Improving medical education should be based on competency approach, where as a result of the educational preparation of the information is considered information competence. Information competence of a doctor is an integration of quality people and expressed the readiness of students to actively use professionally-oriented information technology to gain knowledge, create relationships, decision-making in the future activities and related areas, such as the use of independent work. In order to evaluate information competence in the educational process is a new method of “Portfolio” that provides information on the ability of students, their knowledge, skills, experience gained activity, values. This method contributes to the regular self-reflection on the assimilation of information technology generates an objective self-assessment of students in teaching and learning activities.

Вступ. Одним з основних напрямів вдосконалення інформаційної освіти майбутніх фахівців, у сучасних умовах розвитку суспільства, є орієнтація на особливості і вимоги інформаційного виробничого процесу [1]. Соціальне середовище, в яке сьогодні потрапляє випускник, відрізняється жорсткістю, напруженістю і підвищеною конкуренцією фахівців. Вдоволення ринкового попиту на фахівців певного рівня і якості підготовки ставить проблеми перед ВНЗ [2].

У зв’язку з цим випускник ВНЗ має бути готовим до активного використання професійно значимих інформаційних технологій не лише в рішенні фактичних завдань, але й у взаємодії діяльності фахівця з глобальним інформаційним простором, в ухваленні управлінських рішень [3,4,5].

Основна частина. Результатом інформаційної освіти фахівця традиційно розглядаються знання, вміння, навички, що визначають його надалі у більшості своїй як адаптаційну особу. Головним недоліком такого підходу є те, що внаслідок випускник “може знати дуже багато що, але не вміти робити нічого”. У зв’язку з цим вдосконалення медичної освіти має проводитися на основі компетентнісного підходу, де в якості освітнього результату інформаційної підготовки розглядається інформаційна компетентність [6].

Розвиток інформаційної компетентності майбутнього лікаря в освітньому просторі ВНЗ має здійснюватися у полі активної діяльності та життєвих сенсів студента. У цих умовах особливу

<i>О. С. Никоненко, О. В. Губка, Д. А. Децик, М. Г. Головка, В. А. Грушка, В. О. Губка, А. В. Клименко, А. О. Никоненко, Е. І. Гайдаржі, Г. І. Охріменко</i> УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК У СТУДЕНТІВ VI КУРСУ В КОНТЕКСТІ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ НА КАФЕДРІ ГОСПІТАЛЬНОЇ ХІРУРГІЇ	230
<i>Т. Оніщенко, О. Рябоконт, О. О. Фурик</i> ІНФОРМАЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ – ВИМОГА ЧАСУ	233
<i>О. П. Волосовець, Ю. С. П'ятницький, І. В. Соколова, І. В. Мельник, Л. Г. Варнавська, М. О. Поліщук</i> ПІДГОТОВКА НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ З УРАХУВАННЯМ СУЧАСНИХ НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ	236
<i>Т. С. Оспанова, Т. Ю. Хімч, О. В. Авдєєва, Е. А. Болокадзе</i> СИТУАЦІЙНІ ЗАДАЧІ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ВУЗУ	238
<i>О. В. Павленко, Т. М. Волосовець, І. П. Мазур</i> СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ РІВНЯ ЗНАНЬ СЛУХАЧІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «СТОМАТОЛОГІЯ»	240
<i>Г. А. Павлишин, Н. Ю. Лучишин, Т. А. Ковальчук, В. Б. Фурдела, С. О. Никитюк, Н. Б. Галіяш, І. М. Саранук, В. В. Слива</i> ЗНАЧЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	242
<i>М. В. Пацера, О. Г. Іванько, В. Я. Підкова, О. А. Радутна, А. О. Шульга</i> НАВЧАЛЬНІ ФІЛЬМИ ЯК ДОПОВНЕННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПЕДІАТРІЇ	243
<i>Т. О. Перцева, Г. В. Горбунова</i> ДОСВІД УДОСКОНАЛЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ ...	244
<i>Т. О. Перцева, О. А. Шевченко, Н. І. Рублевська, С. А. Щудро, О. П. Штепа, Л. В. Григоренко, Ю. С. Крамарьова, М. В. Дзяк</i> АКТУАЛІЗАЦІЯ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ГІГІЄНА ТА ЕКОЛОГІЯ» ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ	245
<i>Т. О. Петрушанко, Л. І. Дубова, Т. Д. Бублій, І. Ю. Литовченко</i> САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ В УМОВАХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ	248
<i>Н. І. Питецька</i> КРЕДИТНО-МОДУЛЬНА СИСТЕМАОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ САМООСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТА	250
<i>Г. П. Победьонна</i> ВИКЛАДАЧ ЯК КОМПЕТЕНТНИЙ УПРАВЛІНЕЦЬ НАВЧАЛЬНИМ ПРОЦЕСОМ В УМОВАХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ	251
<i>Ю. Ф. Полковніков, А. В. Грицай, О. І. Потоцька</i> ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ МАГІСТРА ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 8.12010007 «ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА» В УКРАЇНІ	252
<i>В. П. Польовий, Р. І. Сидорчук, А. С. Паляниця, Р. П. Кнут, О. О. Карлійчук, І. І. Білик, О. Й. Хомко, О. М. Плегуца, Л. П. Сидорчук</i> ДИСКУСІЯ, ЯК ФОРМА ПРАКТИЧНОГО ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ ТА ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЙ НА ЗАНЯТТЯХ З КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	254
<i>В. П. Польовий, Р. І. Сидорчук, А. С. Паляниця, Л. П. Сидорчук, Р. П. Кнут, О. О. Карлійчук, І. І. Білик</i> ПРОБЛЕМИ РОБОТИ В МАЛИХ ГРУПАХ НА ЗАНЯТТЯХ З КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	255